Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

BIS-NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de EPB, de uitbreiding van de energieprestatieregelgeving tot zorgwoningen en de uitbreiding van de labelpremie, de rentesubsidie en de energielening+ tot collectieve woongebouwen
- Tweede principiële goedkeuring met het oog op adviesvraag Raad van State

Samenvatting

Recent werden de mogelijkheden voor zorgwonen uitgebreid, zodat ook bestaande bijgebouwen en mobiele units hiervoor gebruikt kunnen worden. Gelet op het feit dat hier doorgaans voor lange tijd zorgbehoevende personen gehuisvest zullen worden, dient de aandacht te worden gevestigd op de energetische performantie van het gebouw, het gezonde binnenklimaat en de woonkwaliteit. Daarom worden in dit ontwerp van besluit enkele wijzigingen voorgesteld om ook de creatie van zorgwoningen in een bestaand, hoofdzakelijk vergund vrijstaand bijgebouw en in een tijdelijke, verplaatsbare constructie in elk geval onder het toepassingsgebied van de energieprestatieregelgeving te laten vallen, onafhankelijk van het feit of de zorgwoning kleiner is dan 50m², of er geen medewerking van een architect vereist is.

De premieregeling voor kwalitatieve warmte-krachtinstallaties op fossiele brandstoffen tot en met 10 kWe wordt met ingang van 1 januari 2022 stopgezet. De drempel van de calls voor de ondersteuning van middelgrote installaties op basis van zonne-energie en kleine en middelgrote windturbines wordt voor hernieuwbare energie opgetrokken van 2 MW naar 5 MW. Ook wordt de drempel verlaagd van 40 kW naar 25 kW.

Er worden daarnaast ook kleine wijzigingen aangebracht in kader van de batterijpremie en de retroactieve investeringspremie.

Het S-peil wordt vanaf 2022 aangescherpt van S31 naar S28. Dit ontwerp van besluit stelt daarom voor om te voorzien in een compensatieregeling wanneer een S-peil van S29, S30 of S31 wordt bereikt, maar wanneer wel voldaan is aan de eis aandeel hernieuwbare energie én E-peil E20 wordt bereikt. Voor bouwaanvraagjaar 2022 wordt wel een tussenniveau van E25 voorzien.

Er wordt met dit ontwerp van besluit ook voorgesteld om de periodiciteit van het driejarenplan van energiehuizen af te stemmen op de intergemeentelijke samenwerkingsprojecten wonen en op de gemeentelijke beleids- en beheercyclus. Daarom wordt beoogd om het driejarenplan om te vormen naar een zesjarenplan.

In kader van ontwikkelingen in het EPB-platform en met oog op een evaluatie van de EPB-eisen, wordt voorgesteld om de bijlagen V, VI, IX, X en XII bij het Energiebesluit te vervangen of gedeeltelijk te wijzigen.

Het ontwerpbesluit verduidelijkt daarnaast dat de labelpremie, rentesubsidie en energielening+ ook aangevraagd kunnen worden voor collectieve woongebouwen, zoals studentenkoten in een rijwoning. In kader van de rentesubsidie en energielening+ wordt tevens verduidelijkt dat er bij het aangaan en toekennen van deze kredieten steeds uitgegaan moet worden van de feitelijke start- en eindsituatie van de wooneenheid, namelijk gebaseerd op het aantal wooneenheden waarvoor er een EPC opgemaakt is en zal worden. Het onrechtmatig genoten voordeel zal na vijf jaar (her)berekend worden en desgevallend teruggevorderd worden.

Met oog op het verlichten van de distributienettarieven, wordt er tevens voorgesteld om de vergoeding voor de groenestroomcertificaten die de elektriciteitsdistributienetbeheerders met betrekking tot productie-installaties met datum van indienstname voor 1 augustus 2012 in portefeuille hebben, te berekenen op basis van de waarde die de elektriciteitsdistributienetbeheerder voor dat groenestroomcertificaat heeft betaald, met een plafond per groenestroomcertificaat waarvan de minister de waarde bepaalt maar die minstens gelijk is aan het plafond van 93 euro en maximaal gelijk is aan 450 euro.

In voorliggend ontwerp van besluit wordt bovendien voorgesteld om de definitie van een primaire energiefactor op te nemen in het Energiebesluit, in plaats van in bijlage V bij het Energiebesluit.

Tevens wordt voorzien om de projecttermijn van lopende energieconsulentenprojecten te verlengen met 120 dagen, hetgeen overeenstemt met de duur van de civiele noodsituatie van 20 maart 2020 tot en met 17 juli 2020.

Omwille van het beëindigen van een aantal openbaredienstverplichtingen die opgelegd werden aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders aangaande de "uitbouw van de infrastructuur voor het opladen van elektrische voertuigen", wordt voorgesteld om ook die relevante bepalingen op te heffen.

Bovendien voorziet dit ontwerp van besluit om de indientermijn voor individuele aanvragen tot afwijking/vrijstelling van bepaalde EPB-eisen pas te laten lopen vanaf het verlenen van de vergunning/neerleggen van de melding in plaats van vanaf het aanvragen van de vergunning.

Tot slot wordt in dit ontwerp van besluit ook voorgesteld om de geldigheidsduur van het EPC-bouw in overeenstemming te brengen met de indientermijnen van de EPB-aangifte.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving
BELEIDSVELD: Energie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2021/224 werd op 4 juni 2021 bekomen.
Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 14 juni 2021 verkregen.
Het begrotingsakkoord werd op 28 juni 2021 verkregen.

C. EERSTE PRINCIPIËLE GOEDKEURING

De Vlaamse Regering hechtte in vergadering van 16 juli 2021 haar eerste principiële goedkeuring[1] aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de EPB, de uitbreiding van de energieprestatieregelgeving tot zorgwoningen en de uitbreiding van de labelpremie, de rentesubsidie en de energielening+ tot collectieve woongebouwen, en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, om hierover het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de MINA-raad en de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG).

D. ADVIEZEN VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRADEN EN DE VREG

D.1. Advies van de VREG

De VREG gaf op 3 augustus 2021 over het ontwerpbesluit haar advies ADV-2021-08, dat als bijlage 2 gaat.

De VREG gaf aan geen opmerkingen te hebben bij voorliggend ontwerpbesluit.

D.2. Advies van de SERV

De SERV liet per schrijven d.d. 13 september 2021 weten dat zij over het ontwerpbesluit geen advies wenst te verstrekken. Het non-advies van de SERV gaat als bijlage 3.

D.3. Advies van de MINA-raad

De MINA-raad liet per schrijven d.d. 8 september 2021 weten dat zij over het ontwerpbesluit geen advies wenst te verstrekken. Het non-advies van de Minaraad gaat als bijlage 4.

2. INHOUD

Aan het ontwerpbesluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- Artikelen 2, 13 t.e.m. 15, 35 en 41: Het huidige investeringssteunprogramma voor middelgrote PV-installaties, met een maximaal AC-vermogen van de omvormer(s) groter dan 40 kW tot en met 2 MW (via de call), zal worden uitgebreid naar installaties met een vermogen van 25 kW tot en met 5 MW.

  De beleidsnota energie 2019-2024 vermeldt: "*Met middelen van het Energiefonds zullen we vanaf 2021 een tendersysteem invoeren voor middelgrote PV-projecten. Tenderingprocedures kunnen er voor zorgen dat de meest rendabele projecten worden geselecteerd, mits de juiste randvoorwaarden.*"

  Via het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2020 werd de call-regeling een eerste keer gewijzigd om installaties op zonne-energie met een AC-vermogen van de omvormer(s) groter dan 40 kW tot en met 2 MW ook mee te kunnen laten doen. Vanaf 17 mei 2021 tot en met 3 juni 2021 werd de eerste call open gesteld. De resultaten tonen aan dat de biedingen competitief zijn. De concurrentiële biedprocedure wordt daarom ook voor installaties op zonne-energie met een AC-vermogen van de omvormer(s) van 25 kW tot en met 5 MW opengesteld.

  Bij de niet-representatieve projectcategorie voor nieuwe installaties op zonne-energie met een maximaal AC-vermogen van de omvormer(s) groter dan 10 kW en die al dan niet injecteren in een directe lijn die de eigen site overschrijdt, vermeld in artikel 6.2/1.7, §1, eerste lid, punt 1° of 6° van het Energiebesluit, de ondergrens aangepast naar 5 MW.

[1] VR 2021 1607 DOC.0817/1TER.

Voorts wordt het concurrentiële element van de call versterkt door artikel 7.11.3, vijfde lid te wijzigen. Heden bepaalt dit artikel dat steeds het project met de hoogste verhouding van de aangevraagde steun ten opzichte van de energieopbrengst (met andere woorden het "slechtste" project in de rangschikking) in elk geval niet wordt geselecteerd. Dit lid wordt gewijzigd, door een koppeling te maken met het totaalbedrag van de aangevraagde steun binnen de betreffende call. Zo wordt 10% van het aangevraagde budget van de ontvankelijke dossiers niet geselecteerd; hierdoor wordt de marktwerking beter gegarandeerd ook in de uitzonderlijke gevallen het gevraagde budget het beschikbare budget niet zou overschrijden. Indien van de niet-geselecteerde projecten het best geselecteerde project boven 10% van het aangevraagde budget uitkomt, zal dit project ook niet worden geselecteerd. Bijvoorbeeld: als het slechtst gerangschikte project 4% van het budget bedraagt, en het eerstvolgende hoger gerangschikte project 8% van het budget (in totaal dus 12%), dan zal dit laatste project ook afvallen. Het minimum van één project dat afvalt blijft behouden, zodat wordt gegarandeerd dat, in geval er niet veel projecten meedoen, er altijd minstens één afvalt, zoals Europeesrechtelijk (AGVV) vereist. Hiermee is toepassing van het dit concurrentieel element in de call ook analoog met de call groene warmte.

Aanvullend worden, na evaluatie van de eerste call, enkele technische wijzigingen voorgesteld, die tot doel hebben de aanvraagprocedure te verduidelijken en te verbeteren.

- Artikel 5: De elektriciteitsdistributienetbeheerder is verplicht om de groenestroomcertificaten die hem door een producent worden aangeboden aan te kopen tegen de decretaal vastgestelde minimumsteun (art. 7.1.6 Energiedecreet). De concrete hoogte van die minimumsteun varieert naargelang het jaar van indienstname van de productie-installatie en de daarbij gehanteerde technologie. Dit houdt in dat als die uitbetaalde minimumsteun hoger is dan hetzij de vergoeding die de netbeheerder van de Vlaamse overheid kan ontvangen, hetzij de prijs die de netbeheerder bij een verkoop op de certificatenmarkt kan ontvangen (dit is bv. het geval voor bepaalde installaties van voor 1 augustus 2012 (de datum vanaf wanneer niet enkel voor de PV-installaties die groter zijn dan 250 kW maar ook voor de installaties die kleiner zijn dan 250 kW de minimumsteun 90 euro bedroeg) en kan gaan tot 450 euro), het verschil tussen de minimumsteun en de verkoop/vergoedingswaarde in de distributienettarieven wordt verrekend. Er is immers in de regelgeving bepaald dat de kosten voor de openbaredienstverplichtingen, vermeld in artikel 7.1.6 van het Energiedecreet, waaronder de kosten van de verplichtingen die de vergoedingen, artikel 6.4.14/2, §2 van het Energiebesluit, overschrijden, een financiële openbaredienstverplichting voor de elektriciteitsdistributienetbeheerder zijn. Artikel 6.4.14/2 van het Energiebesluit bevat immers een regeling aangaande de vergoeding voor de opkoop van groenestroomcertificaten door de elektriciteitsdistributienetbeheerders, waarbij die specifieke certificaten vervolgens bij de VREG moeten worden ingediend en vernietigd. Voor toepassing van deze regeling is de vergoeding die per groenstroomcertificaat aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder kan worden uitbetaald geplafonneerd op 93 euro.

  Ten einde de druk op die distributienettarieven verder te verlichten wordt voorgesteld om het rigide reglementaire plafond van 93 euro in de vergoedingsregeling uit artikel 6.4.14/2, §2 van het Energiebesluit deels los te laten. Er wordt voorgesteld om de vergoeding voor de groenestroomcertificaten die de elektriciteitsdistributienetbeheerders met betrekking tot productie-installaties met datum van indienstname voor 1 oktober 2011 in portefeuille hebben, te berekenen op basis van de waarde die de elektriciteitsdistributienetbeheerder conform artikel 7.1.6 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 voor dat groenestroomcertificaat heeft betaald, met een plafond per groenestroomcertificaat waarvan de minister de waarde bepaalt maar die minstens gelijk is aan het plafond van 93 euro en maximaal gelijk is aan 450 euro. De Vlaamse minister van energie kan met andere woorden op basis van de discretionaire bevoegdheid die middels dit artikel wordt verleend voor die oudere productie-installaties op

basis van de beschikbare middelen de vergoeding verhogen, maar die kan op zijn beurt nooit hoger zijn dan de daadwerkelijk door de elektriciteitsdistributienetbeheerder betaalde en decretaal bepaalde aanschafprijs. Door de concrete flexibele invulling van dit nieuwe plafond wordt enerzijds vermeden dat de elektriciteitsdistributienetbeheerders worden overgecompenseerd, anderzijds heeft dit een positief effect op de hoogte van de distributienettarieven aangezien door een vergoeding toe te kennen die de daadwerkelijke kost beter benadert er minder kosten in de elektriciteitsdistributienettarieven zullen worden verrekend, en dit op zijn beurt als effect heeft dat die dan kunnen worden verlaagd.

- Artikelen 7, 2°, 8, 2° en 10, 2° en 3°: Het is niet ongebruikelijk dat een verbouwing of sloop-en heropbouw resulteert in een wijziging van het aantal wooneenheden: bijvoorbeeld een gebouw met 4 appartementen wordt verbouwd tot 2 ruimere wooneenheden, of eventueel tot een eengezinswoning. Het ontworpen artikel 7.9.2/0/1, §2, 2° is er op gericht er over te waken dat het aantal renteloze energieleningen+ dat kan bekomen worden, niet disproportioneel is ten aanzien van het uiteindelijke resultaat, en bepaalt dat een kredietnemer slechts evenveel energieleningen+ kan aanvragen en afsluiten als het aantal wooneenheden waarvoor na de renovatie een EPC zal kunnen worden opgemaakt en voorgelegd.

  Ook het omgekeerde is mogelijk, met name een verbouwing waarbij meerdere wooneenheden worden gecreëerd. Het ontworpen artikel 7.9.2/0/1, §2/1 voorziet dat in een dergelijk geval alle wooneenheden aan de vooropgestelde label-eis moeten voldoen.

  De middels artikel 10, 2° en 3° ontworpen bepalingen stellen de regels vast volgens dewelke de terugvordering zal gebeuren wanneer na vijf jaar blijkt dat van de beperking voorzien in artikel 7.9.2/0/1, §2, 2° werd afgeweken.

- Artikelen 11 en 12: In titel VII, hoofdstuk X van het Energiebesluit is een premieregeling opgenomen voor kwalitatieve warmtekrachtinstallaties tot en met 10 kWe. In de praktijk kwamen hiervoor micro-WKK's, brandstofcellen en pocketvergisters in aanmerking. Deze premieregeling, die werd ingevoerd met ingang van 1 januari 2018 en wordt aangerekend op het Energiefonds, kende de laatste jaren slechts een matig en afnemend succes, waarbij de beschikbare budgetten (budget 2018: €1,14 M, budget 2019: €2,24 M, budget 2020: €1,76 M, budget 2021: €1,4 M) steevast sterk onderbenut bleven.

  Voor het opstartjaar 2018 werden immers 24 dossiers goedgekeurd en uitbetaald (ter waarde van 42.967 euro), voor 2019 werden 180 dossiers goedgekeurd en uitbetaald (ter waarde van 472.859 euro), voor het jaar 2020 werden 139 dossiers goedgekeurd en uitbetaald (ter waarde van 355.168 euro) en voor 2021 werden inmiddels 93 dossiers (ter waarde van 246.289 euro) goedgekeurd en uitbetaald.

  Ook blijkt dat sinds de start van deze steunregeling begin 2018 maar voor 5 pocketvergisters op biogas steun werd aangevraagd, wat een vermogen betreft dat equivalent is aan 10 huishoudelijke PV-installaties, en dus verwaarloosbaar is in het kader van het behalen van de energiedoelstellingen. Alle overige premiedossiers betreffen steun voor kwalitatieve warmtekrachtinstallatie op fossiele energiebronnen, wat in het licht van de energietransitie moet afgebouwd worden.

  Er wordt dan ook voorgesteld om met ingang van 1 januari 2022 deze premieregeling met betrekking tot kwalitatieve warmtekrachtinstallaties op fossiele brandstoffen stop te zetten. Het materiële toepassingsgebied van artikel 7.10.1 van het Energiebesluit wordt zodoende beperkt tot kwalitatieve warmtekrachtinstallaties tot en met 10 kWe die biogas verbranden afkomstig uit een vergistingsinstallatie op de site van de warmtekrachtinstallatie.

- Artikel 16: In het kader van de batterijpremie, vermeld in artikel 7.14.1 van het Energiebesluit, geldt als voorwaarde dat de investeerder slechts zes maanden de tijd heeft om te rekenen vanaf de factuurdatum de premie aan te vragen, al geldt er conform artikel 7.14.1, §4, zesde lid voor aanvragen die worden ingediend in 2021 een overgangsmaatregel dat in dat jaar de premie binnen negen maanden kan worden aangevraagd. Hierbij geldt echter als voorwaarde dat om die premie te kunnen aanvragen de digitale meter daadwerkelijk al moet zijn geplaatst. Voor toepassing van elk premiejaar of -periode bepaalt de datum van de eerste volledige premie-aanvraag bij het VEKA het premiebedrag en de premievoorwaarden die voor dat premiejaar of -periode van toepassing zijn.

  In de praktijk betreft de doelgroep van de premie dus voornamelijk het dus om bestaande PV-installaties waar later ook een batterij wordt geplaatst of om volledige nieuwe PV-installaties die tezamen met een batterij worden geplaatst.

  Hierbij is een praktisch probleem opgedoken doordat Fluvius grote vertraging blijkt te hebben bij de plaatsing van de digitale meters. In artikel 3.1.52, §1, vijfde lid van het Energiebesluit is expliciet voorzien dat Fluvius bij de aanmelding van nieuwe decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA, bijkomende installaties, of een uitbreiding van bestaande installaties vanaf 1 oktober 2021 de digitale meters verplicht plaatst binnen de negentig dagen na de aanmelding van de nieuwe installatie, bijkomende installatie of uitbreiding van de bestaande installatie, is er nergens een termijn bepaald waarbinnen een digitale meter op verzoek van de netgebruiker moet worden geplaatst.

  Tevens is in artikel 3.1.55 van het Energiebesluit voorzien dat als een netgebruiker zelf verzoekt om bij hem of haar een digitale meter te plaatsen Fluvius binnen tien werkdagen nadat men de aanvraag van de netgebruiker heeft ontvangen hem of haar een offerte moet bezorgen. Vervolgens neemt de distributienetbeheerder binnen dertig werkdagen na ontvangst van de goedgekeurde offerte de oude meetinrichting weg en plaatst men een digitale meter bij die netgebruiker. Dit zijn, behoudens overmacht of de niet vervulling van eventuele andere reglementaire voorwaarden, voor Fluvius bindende termijnen en geen termijnen van orde.

  Blijkbaar zou Fluvius er niet in slagen om de digitale meter steeds binnen die termijnen te plaatsen, en dit niettegenstaande het feit dat de netgebruiker hiervoor dus bij het geval waar hij of zij zelf om de digitale meter vraagt er ook een specifiek tarief voor betaalt en zodoende een rechtmatige verwachting heeft dat bij die dienstverlening die reglementaire termijnen door Fluvius correct en tijdig worden uitgevoerd. Het is echter aan de regulator om de termijnen waarbinnen de digitale meters verplicht moeten zijn geplaatst te handhaven. De regulator heeft daartoe in titel XIII van het Energiedecreet voldoende rechtsmiddelen om dit af te dwingen (tot en met het opleggen van administratieve geldboetes aan de netbeheerders).

  Een te late plaatsing houdt echter mogelijks in dat door een lange plaatsingstermijn de investeerder in een batterij ofwel een lagere premie zal ontvangen (de premiehoogte daalt immers jaarlijks) ofwel zelfs niet meer in aanmerking komt voor de premie als de wachttermijn voor de digitale meter langer is dan de termijn waarbinnen de premie bij het VEKA kan worden aangevraagd. Om die redenen wordt voorgesteld om de overgangsmaatregel uit artikel 7.14.1, §4, zesde lid permanent te maken. De rechtsonderhorige krijgt zodoende negen maanden in plaats van zes maanden om de premie aan te vragen.

- Artikelen 17, 2° en 5° en 19, 2° en 3°: Het is niet ongebruikelijk dat een verbouwing of sloop- en heropbouw resulteert in een wijziging van het aantal wooneenheden: bijvoorbeeld een gebouw met 4 appartementen wordt verbouwd tot 2 ruimere wooneenheden, of eventueel tot een eengezinswoning. Het ontworpen artikel 7.15.2, §1, 2° is er op gericht er over te waken dat het aantal leningen waarvoor een rentesubsidie kan bekomen worden, niet disproportioneel is ten aanzien van het uiteindelijke resultaat, en bepaalt dat een

kredietnemer slechts evenveel renteloze leningen kan aanvragen en afsluiten als het aantal wooneenheden waarvoor na de renovatie een EPC zal kunnen worden opgemaakt en voorgelegd.

Ook het omgekeerde is mogelijk, met name een verbouwing waarbij meerdere wooneenheden worden gecreëerd. Het ontworpen artikel 7.15.2, §5/1 voorziet dat in een dergelijk geval alle wooneenheden aan de vooropgestelde label-eis moeten voldoen.

Het middels artikel 19, 2° en 3° ontworpen artikel 7.15.5, §2, 2° en 3° bepalen de regels volgens dewelke de terugvordering zal gebeuren wanneer na vijf jaar blijkt dat van de beperking voorzien in artikel 7.15.2, §1, 2° werd afgeweken.

- Artikelen 20, 21 en 32: Zowel het VEKA als het kabinet van de minister van energie krijgen regelmatig klachten van burgers die verbaasd zijn geen recht te hebben op de retroactieve investeringspremie omwille van het feit dat hun meter beschikt over een terugloopprem. In het verleden (nog vóór de opkomst van de zonnepanelen en de prosumenten) plaatsten sommige immers netbeheerders een meter met een terugloopprem. Het gegeven van een terugloopprem is enkel zichtbaar op de meter op basis van een specifiek icoontje (zie afbeelding). Een klassieke Ferrarismeter met terugloopprem kan niet fysiek terugdraaien en kan dus geen gebruik maken van het systeem van terugdraaiende teller. Bijgevolg is die prosument ook geen prosumententarief verschuldigd gezien nettarieven betaald worden op de bruto-afname.

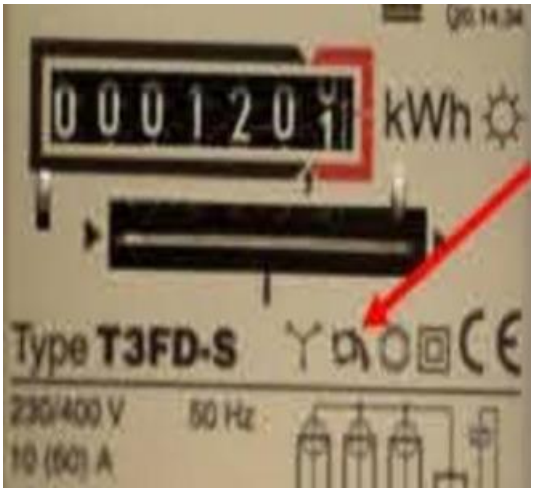

Zowel Eandis als Infrax hebben indertijd budgetmeters met terugloopprem geplaatst. Alleen Infrax heeft ook gewone meters met terugloopprem geplaatst. De bedoeling van de terugloopprem was om fraude op de meter tegen te gaan. In de systemen werd de aanwezigheid van de terugloopprem niet geregistreerd zodat de netbeheerders momenteel zelf geen overzicht hebben over de locaties waar ze in het verleden een terugloopprem hebben geplaatst. Daarom moet de klant zelf de (gratis) vervanging van een meter met terugloopprem aanvragen. Enkel hij kan zien of een terugloopprem aanwezig is aan de hand van het symbool op de meter. Verschillende netgebruikers met een terugloopprem wordt om die reden onterecht prosumententarief aangerekend. Fluvius betaalt deze terug indien men weet dat er een meter met terugloopprem staat.

De VREG voorzag in zijn technisch reglement (TRDE) een artikel dat indien een netgebruiker over een meter met terugloopprem beschikte en over een decentrale productie-installatie beschikte, de netbeheerder op zijn eigen kosten de meter diende te vervangen door een meter die wel kon terugdraaien:

Artikel V.2.4.2 §1 Voor productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA moet op verzoek van de elektriciteitsdistributienetgebruiker en op kosten van de elektriciteitsdistributienetbeheerder de meetinstallatie op zo'n wijze aangepast worden, dat de elektrische productie van de installatie die geïnjecteerd wordt op het elektriciteitsdistributienet, in rekening gebracht kan worden van de afname, tussen twee meteropnames. Dit in rekening brengen gebeurt per tariefperiode en maximaal ten belope van de afname. Voor de bepaling van de vermelde vermogensgrens wordt geen rekening gehouden met een softwarematige beperking van het vermogen.

Dit artikel is ondertussen sinds eind 2019 uit het TRDE verdwenen nadat de overgangsregeling rond de terugdraaiende tellers in het Energiedecreet werd ingeschreven.

Het aantal prosumenten met een terugloopprem die hier bewust voor kiest is vermoedelijk beperkt. Indien men liever geen nettarief betaalde via het forfaitaire prosumententarief maar op basis van bruto-afname kon immers gekozen worden voor een bidirectionele meter die afname en injectie apart meet en waarbij de energiecomponent wel nog terugdraaiden (zoals ook voorzien in de vernietigde artikelen 4.1.30/1 juncto 15.3.5/12 van het Energiedecreet. Er zijn weinig argumenten te bedenken om bewust voor een terugloopprem te kiezen.

Daarom wordt voorgesteld om de retroactieve investeringspremie, vermeld in artikel 7.16.1 en 7.16.2 van het Energiebesluit aan te passen zodat ook netgebruikers van wie de meetinstallatie is uitgerust met een terugloopprem in aanmerking komen voor de retroactieve investeringspremie voor decentrale productie-installaties. Aangezien de aanvraag voor het verkrijgen van de retroactieve investeringspremie diende te geschieden binnen een in de regelgeving vermelde gefixeerde termijn van zes maanden, wordt een temporele overgangsmaatregel voorzien waardoor voor dit type van installaties de aanvraagtermijn vanaf de inwerkingtreding van dit besluit wordt gereset.

Aangezien men op basis van de regelgeving echter ook expliciet en onherroepelijk afstand kon doen van de terugdraaiende teller en vervoegd voor de terugleverervergoeding kon kiezen – dit was immers bepaald in het vernietigde artikel 15.3.5/12, vierde lid van het Energiedecreet – wordt wel voorgesteld om dergelijke decentrale productie-installaties die bewust reeds gekozen hadden voor de terugleverervergoeding te blijven uitsluiten.

Tot slot heeft deze maatregel geen impact op de begroting. Er werd in de budgettaire impact voor de financiering van de retroactieve investeringspremie, vermeld in artikel 7.16.1 en 7.16.2 van het Energiebesluit, immers rekening gehouden met de totaliteit van het aantal decentrale productie-installaties met een omvormersvermogen van 10 kVA en daarbij werden die installaties waar de meetinstallatie zou zijn uitgerust met een terugloopprem niet uit de berekeningen uitgesloten. Deze maatregel kan dan ook doorgang vinden binnen de bestaande budgetten.

- Artikel 23: Met het besluit van de Vlaamse Regering van 9 oktober 2020 houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2020, betreffende de omzetting van Richtlijn 2018/844/EU en betreffende diverse bepalingen inzake de energie-efficiëntie[2], werd een beperkte aanscherping voorzien van het E-peil voor de nieuwbouw van niet-residentiële gebouwen vanaf 2022. In dat opzicht werd in artikel 9.1.11, §2/1, eerste lid van het Energiebesluit de tabel aangevuld met een E-peil eis voor nieuw op te richten EPN-eenheden met bouwaanvraag vanaf 1 januari 2022. Er werd echter niet voorzien in een analoge aanscherping voor nieuw op te richten EPN-eenheden van publieke organisaties met bouwaanvraag vanaf 1 januari 2022. Hierdoor zouden publieke gebouwen aan een minder strenge eis moeten voldoen, wat nooit de insteek is geweest. Daarom wordt voorgesteld om

[2] *BS* 28 oktober 2020.

de tabel in artikel 9.1.11, §2/1, derde lid van het Energiebesluit aan te vullen met een beperkte aanscherping van het E-peil voor nieuw op te richten EPN-eenheden van publieke organisaties met een bouwaanvraag vanaf 1 januari 2022.

- Artikel 24: In dit artikel wordt nader verduidelijkt dat de oververhittingsfactor niet begrensd is bij tijdelijke verplaatsbare constructies met een totale bruikbare vloeroppervlakte minder dan vijftig vierkante meter waarin een zorgwoning wordt verwezenlijkt.

- Artikel 25: Het S-peil werd ingevoerd in 2018 op basis van een studie van aanwezige geometrieën in de EPB-databank. In 2020 werd voor de aanscherping naar S28 nog een haalbaarheidsanalyse gedaan op basis van werkelijke ingediende EPB-aangiftes met een S-peil. Aangezien gebouwen kleiner dan 50m^2 buiten het toepassingsgebied van de energieprestatieregelgeving vallen[3], werden de mogelijkheden om het S-peil te behalen in dergelijke kleine gebouwen niet onderzocht. Pas bij het invoeren in de Codex Ruimtelijke Ordening van de voorwaarden voor het plaatsen van dergelijke kleine vrijstaande zorgwoningen is die mogelijkheid er nu toch. Voor het invoeren van het S-peil voor deze zorgwoningen is dus bijkomend onderzoek nodig. Voorlopig wordt het S-peil niet als eis ingevoerd voor tijdelijke verplaatsbare constructies met een totale bruikbare vloeroppervlakte van minder dan 50 m^2 waarin een zorgwoning wordt verwezenlijkt (de typische zorgcontainers), maar zal het wel indicatief berekend worden, zodat de prestaties systematisch kunnen worden opgevolgd in de EPB-aangiftes van kleine eenheden met een vloeroppervlakte van minder dan 50m^2.

- Artikel 30: Zoals gesteld in de ter-nota aan de Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring van dit ontwerp van besluit[4] werd er met betrekking tot het meerjarenplan voor de subsidieregeling van IGS-projecten lokaal woonbeleid voorzien in een overgangsmaatregel waarbij er éénmalig een vierjarenplan door de energiehuizen opgesteld zou moeten worden. Er werd voorgesteld om de uiterlijke indientermijn voor dit plan te leggen op 1 oktober 2021. Deze deadline is echter niet meer haalbaar, waardoor nu voorgesteld wordt om de deadline te leggen op 31 december 2021.

- Artikel 33: Titel VII, hoofdstuk XV van het Energiebesluit bevat een regeling die op 1 januari 2021 in werking trad en waarbij nieuwe eigenaars van niet-energiezuinige woningen of appartementen onder de voorwaarden, vermeld in artikel 7.15.2 tot en met artikel 7.15.5, gesteund bij de grondige energetische renovatie of de sloop-en-heropbouw hiervan en dit onder de vorm van een rentesubsidie. Conform artikel 7.15.3, §1 van het Energiebesluit komt de steunaanvraag voor de rentesubsidie uit titel VII, hoofdstuk XV van het Energiebesluit tot stand bij de ondertekening van de overeenkomst van het renovatiekrediet bij de kredietgever die het hoofdkrediet heeft toegestaan. Dit betekent dat het eerste energieprestatiecertificaat waaruit blijkt dat de niet-energiezuinige woning of appartement een woning is met een energielabel E of F dat in het Vlaamse Gewest ligt of een appartement is met een energielabel D, E of F dat in het Vlaamse Gewest ligt. Het energieprestatiecertificaat mag niet ouder zijn dan 2019 (omdat voorheen geen label op het energieprestatiecertificaat werd vermeld).

  Conform artikel 12.3.22 van het Energiebesluit komen vanaf 1 januari 2022 enkel nog energieprestatiecertificaten residentiële gebouwen die zijn opgemaakt vanaf 1 januari 2019 in aanmerking voor de verplichting, vermeld in artikel 9.2.3, m.b.t. het verkopen van een residentieel gebouw. Dit betekent dat voor de verplichting om bij het verkopen van een residentieel gebouw over een energieprestatiecertificaat te beschikken momenteel in 2021 nog steeds een ouder energieprestatiecertificaat (pre-2019) mag worden gebruikt. Wil de kandidaat-koper in aanmerking komen voor een rentesubsidie voor de grondige energetische

[3] Art. 9.1.22 Energiebesluit
[4] VR 2021 1607 DOC.0817/1TER.

renovatie of de sloop-en-heropbouw van niet-energiezuinige woningen of appartementen, dan is hij in het jaar 2021 dus afhankelijk van de goodwill van de verkoper om toch een nieuw energieprestatiecertificaat te laten opmaken terwijl het "oude" nog steeds geldig is. Dat betekent dat die kandidaat-koper in sommige gevallen niet in aanmerking zal komen voor de rentesubsidie aangezien op het moment van de ondertekening van de overeenkomst van het renovatiekrediet het vereiste energieprestatiecertificaat niet beschikbaar zal zijn.

Aangezien vanaf 1 januari 2022 dat probleem omwille van het voormelde artikel 12.3.22 sowieso zal zijn opgelost, wordt voorgesteld om een tijdelijke overgangsmaatregel te voorzien voor die dossiers waarbij de authentieke akte werd ondertekend in het kalenderjaar 2021. In afwijking van artikel 7.15.3, §1 zal een kredietnemer waarvan de authentieke akte wordt verleden in de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021 toch in aanmerking voor de rentesubsidie, vermeld in titel VII, hoofdstuk XV als het energieprestatiecertificaat, vermeld in artikel 1.1.1, §2, 70°/1, wordt voorgelegd binnen een termijn van drie maanden die ingaat vanaf de laatste van de hierna volgende data: 1° de inwerkingtreding van dit artikel; 2° de datum van het verlijden van de authentieke akte. Alle andere voorwaarden van de steunregeling (incl. het vereiste label) blijven onverkort van kracht.

- Artikel 34: Met het oog op de inwerkingtreding van MijnVerbouwPremie, de geïntegreerde woon- en energiepremies, het vereenvoudigen en het op elkaar afstemmen van de administratieve procedures en premievoorwaarden, is het noodzakelijk dat ook de indieningstermijnen voor de premie-aanvragen voor de woon- en energiegerelateerde werken op elkaar worden afgestemd. Gezien de huidige renopremie facturen aanvaardt tot twee jaar oud op de aanvraagdatum en in het kader van de huidige energiepremies ook facturen tot twee jaar oud aanvaard worden voor werken met eindfacturen vanaf 2021, vraagt de overgang naar MijnVerbouwPremie een aanpassing van de indieningstermijn voor facturen met betrekking op energetische investeringen. Gelet op de geplande inwerkingtreding van MijnVerbouwPremie op 1 juli 2022, moeten ook voor energiegerelateerde werken premies kunnen aangevraagd worden met eindfacturen vanaf 1 juli 2020. Er wordt voorgesteld om deze wijziging nu reeds op te nemen in het Energiebesluit zodat deze ook van toepassing is op premie-aanvragen die voor 1 juli 2022 nog worden ingediend bij de elektriciteitsdistributienetbeheerder zodat ongeacht wanneer en via welk kanaal de aanvrager een premie-aanvraag indient, dezelfde voorwaarde betreffende de ouderdom van facturen geldt.

- Het ontwerpbesluit wordt tot slot vernummerd om rekening te houden met het invoegen van nieuwe artikelen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Om de druk op de distributienettarieven te verlichten, wordt voorgesteld om het reglementaire plafond van 93 euro in de vergoedingsregeling uit artikel 6.4.14/2, §2 van het Energiebesluit deels los te laten voor productie-installaties met datum van indienstname voor 1 augustus 2012. Dit houdt concreet in dat de vergoeding voor de desbetreffende groenestroomcertificaten berekend wordt op basis van de waarde die de elektriciteitsdistributienetbeheerder voor dat certificaat heeft betaald, maar dat minstens gelijk is aan het plafond van 93 euro en maximaal gelijk is aan 450 euro. Het bepalen van de waarde van het voormelde plafond per groenestroomcertificaat wordt voor die voormelde productie-installaties gedelegeerd aan de Vlaamse minister van energie.

De aanpassing met betrekking tot de retroactieve investeringspremie (artikelen 20, 21 en 32) heeft geen impact op de begroting. Er werd in de budgettaire impact voor de financiering van de retroactieve investeringspremie, vermeld in artikel 7.16.1 en 7.16.2 van het Energiebesluit, immers

rekening gehouden met de totaliteit van het aantal decentrale productie-installaties met een omvormersvermogen van 10 kVA en daarbij werden die installaties waar de meetinstallatie zou zijn uitgerust met een terugloopprem niet uit de berekeningen uitgesloten. Deze maatregel kan dan ook doorgang vinden binnen de bestaande budgetten.

Het opheffen van de premieregeling voor kwalitatieve warmtekrachtinstallaties op fossiele brandstoffen tot en met 10 kWe heeft een positieve budgettaire impact.

Er werden aan het ontwerpbesluit geen overige wijzigingen aangebracht die een budgettaire impact hebben voor de Vlaamse overheid.

B. ESR-TOETS

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een bijkomende impact hebben op de lopende processen en activiteiten van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerpbesluit dient na de tweede principiële goedkeuring voor advies worden voorgelegd aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State. Na het advies van de Raad van State kan het ontwerpbesluit definitief worden goedgekeurd. Na de definitieve goedkeuring wordt het besluit gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar tweede principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de EPB, de uitbreiding van de energieprestatieregelgeving tot zorgwoningen en de uitbreiding van de labelpremie, de rentesubsidie en de energielening+ tot collectieve woongebouwen;

2. de Vlaamse minister van bevoegd voor energie, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Bijlagen:

1. Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de EPB, de uitbreiding van de energieprestatieregelgeving tot zorgwoningen en de uitbreiding van de labelpremie, de rentesubsidie en de energielening+ tot collectieve woongebouwen;
2. het non-advies van de VREG d.d. 3 augustus 2021;
3. het non-advies van de SERV d.d. 13 september 2021;
4. het non-advies van de MINA-raad d.d. 8 september 2021.